

Etika okoliša (26189)

Nositelj predmeta

[izv. prof. dr. sc. Nataša Bokan](#)

Opis predmeta

Zašto je čovjeku potrebna ekološka etika? Koje su suvremene promjene utjecale na razvoj ekološke etike? Možemo li govoriti o univerzalnim etičkim principima u odnosu čovjeka prema su-svijetu (Weltethos, co-world) ili svaka kultura i društvo imaju svoje partikularne etičke norme? U kojoj je mjeri, ako uopće, čovjek odgovoran za živi i neživi svijet prirode i što po tom pitanju (ne) treba činiti?

Kroz predavanja, te izlaganja, analizu i diskusiju seminarske literature studenti će steći teoretska znanja o osnovnim stajalištima ekološke etike, korisna za diskurs o odnosu čovjeka i prirode (okoliša). Kroz izbor knjiga i tekstova studenti će biti upoznati s pluralizmom klasičnih i alternativnih pristupa ekološkim pitanjima te suvremenim pristupima i ekološkim pokretima, što će biti korisno za polemiziranje o specifičnim problemima etike okoliša. Poticanjem argumentirane diskusije i kritičkog čitanja literature studenti će povećati praktičnu kompetentnost analiziranja i kritičkog mišljenja o suvremenim etičkim dilemama čovjekove odgovornosti za svoj okoliš.

ECTS: **3.00**

Engleski jezik: **R1**

E-učenje: **R1**

Sati nastave: 30

Predavanja: 15

Seminar: 15

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): dovoljan (2)

Dobar (3): dobar (3)

Vrlo dobar (4): vrlo dobar (4)

Izvrstan (5): izvrstan (5)

Uvjeti za dobivanje potpisa

Redovni dolasci na nastavu. Održano usmeno seminarsko izlaganje. Pozitivno položena dva kolokvija ili završni pismeni ispit.

Opis

Seminarski rad, dva kolokvija tijekom semestra, pismeni ispit.
Studenti odabiru jedan rad iz Popisa seminarske literature i izlažu ga usmeno pred seminarom (uvjet za završetak kolegija). Pismeno predaju samo sinopsis seminarara (upute usmeno). Tijekom semestra dva kolokvija koji pokrivaju teme kroz literaturu obrađenu na predavanjima i seminarima (prvi kolokvij u obliku ispita, drugi kolokvij predaja pismenog znanstvenog rada - upute usmeno). Studenti koji nisu pristupili jednom ili oba kolokvija, nisu položili jedan ili oba kolokvija, ili su nezadovoljni dobivenom završnom ocjenom (prosječna ocjena oba kolokvija), pristupaju završnom pismenom ispitu.

Vrsta predmeta

- Diplomski studij / [Krajobrazna arhitektura](#) (Izborni predmet, 3. semestar, 2. godina)

Opće kompetencije

Predmet osposobljava za razumijevanje osnovnih stajališta ekološke etike. Studenti dobivaju neophodna znanja o pluralizmu klasičnih i alternativnih pristupa ekološkim pitanjima te suvremenim pristupima i ekološkim pokretima, čime se povećava njihova praktična sposobnost kritičkog promišljanja i uključenja u diskurs o odnosu čovjeka i prirode (okoliša).

Oblici nastave

- Predavanja**
U realizaciji, osim usmenih predavanja, koristit će se i metode rasprave i prezentacije uz pomoć suvremenih tehničkih pomagala (power point, dokumentarni filmovi i sl.).
- Provjere znanja**
2 pismena kolokvija kroz semestar. Završni pismeni ispit.
- Konzultacije**
Srijeda, 10-11h, C-213, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Ostali oblici skupnog ili samostalnog učenja**
Online putem e-kolegija na Sustavu za učenje na daljinu Omega (zadaci, dodatna literatura i materijali, rasprave s drugim kolegama i nositeljem kolegija o održanim predavanjima i seminarima). Zadatci za ispuniti izvan vremena predavanja i seminara.
- Terenske vježbe**
U nastavi je predviđena i terenska nastava, u obliku organiziranog jednodnevnog stručnog posjeta/boravka (različiti tipovi krajobraza u Hrvatskoj, institucije vezane za pitanja okoliša ili sl.).
- Seminari**
Samostalno usmeno izlaganje odabranog seminara. Sudjelovanje u raspravi nakon izlaganja drugih kolega.

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Razlikovati i dati primjere za ključne koncepte i teorije iz područja etike okoliša određenih sadržajem kolegija	usmeno - rasprava na seminarima, pismeno (kolokvij, pismeni ispit)
Kritički prosuđivati i dati vlastite zaključke o temama iz etike okoliša na temelju usvojenih znanja	usmeno - rasprava na seminarima, pismeno (kolokvij, pismeni ispit)
Analizirati, vrjednovati i interpretirati postojeća empirijska istraživanja	usmeno - rasprava na seminarima, pismeno (kolokvij, pismeni ispit)
Samostalno osmisliti i prezentirati seminar iz etike okoliša na temelju sinteze postojeće literature	usmeno - izlaganje i rasprava na seminarima

Način rada

Obveze nastavnika

Redovito održavati nastavu i konzultacije. Pomagati u pripremi izlaganja, poticati studente/ice na aktivni i samostalni rad, naročito istraživački.

Obveze studenta

Redovito pohađanje predavanja i seminara s aktivnim sudjelovanjem u nastavi. Obvezno izlaganje (referat) u seminaru. Tijekom semestra dva kolokvija. Nakon izvršenih obveza pismeni ispit sa završnom ocjenom. Student/ica može biti oslobođen/a završnog ispita na temelju uspjeha na oba kolokvija. U slučaju polovične ocjene iz kolokvija u obzir se uzima zalaganje studenta/ice tijekom akademske godine (referat, diskusija, redovni dolasci).

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
2 kolokvija tijekom semestra ili završni pismeni ispit	95%	0-4 4,5-5,5 6-7 7,5-8,5 9-10	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	1	16	0,5
Ukupno	90%	1-5		30	28	3

Elementi praćenja	Opis	Rok	Nadoknada
2 kolokvija tijekom semestra ili završni pismeni ispit	2 pismena kolokvija kroz semestar ili završni pismeni ispit	3 roka tijekom redovnih proljetnih, ljetnih i jesenskih ispitnih rokova	nema

Tjedni plan nastave

1. Upoznavanje s programom, literaturom, organizacijom i načinom izvođenja nastave.
Dogovor o praktičnom radu i preuzimanje seminara.
2. Tema: Zašto ekološka etika?
3. Tema: Zašto ekološka etika? - nastavak
4. Tema: Ekološko-etički pristupi: Antropocentrizam.
5. Tema: Ekološko-etički pristupi: Ekocentrizam.
6. Tema: Ekološko-etički pristupi: Individualizam.
7. Tema: Antropocentrizam i ekocentrizam – odgovornost prema životu.
8. Tema: Ekofeministička etika.
9. Tema: Moralno vrednovanje krajobraza.
10. Tema: Ekološki menadžment.
11. Tema: Religija i etika okoliša.
12. Tema: Bioetika. Ugroženost života i živoga svijeta.
13. Tema: Multikulturalizam i etika/e okoliša.
14. Tema: Suvremene perspektive etike okoliša.
15. Pregled obrađenih tema u kolegiju. Studentsko referiranje o iskustvima rada u kolegiju.
Zaključni dogovori (oko završnog ispita, studentskih obveza, i sl.).

Obvezna literatura

1. Cifrić, I. (2009). Kultura i okoliš. Zaprešić: VŠPU „B. A. Krčelić“. str. 1.-86., 189.-294.
2. Cifrić, I. (2007). Bioetička ekumena. Zagreb: Pergamena. str. 79.-247.
3. Cifrić, I. (1998). Bioetika. Etička iskušenja znanosti i društva. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju FFZG.

Preporučena literatura

1. Armstrong, S. J. i Botzler, R. G. (ur.). (1993). Environmental Ethics. Divergence and Convergence. USA: McGraw-Hill, Inc.
2. Cifrić, I. (2000). Bioetika i ekologija. Zaprešić: Matica Hrvatska Zaprešić.
3. Cifrić, I. (2012). Leksikon socijalne ekologije. Zagreb: Školska knjiga. (odabrani pojmovi)

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Etika okoliša, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Socijalna ekologija, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Temeljni pojmovi ekologije čovjeka, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu